Dosarul nr. 2-2301/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

15 ianuarie 2024 mun. Cahul

Judecătoria Cahul, sediul central

Judecătorul Mihail Bușuleac, soluționând, unipersonal, după procedura cererilor cu valoare redusă, pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Casa Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud către Petrov Victor privind încasarea sumei,-

c o n s t a t ă:

La data de 30 noiembrie 2023, în Judecătoria Cahul, sediul Central, în procedura cererilor cu valoare redusă, a parvenit cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud cu privire la încasarea datoriei din contul debitorului Petrov Victor în beneficiul creditorului CNAM în sumă de 15 719,18 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că conform art. 4, 10, 17 a Legii „cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr. 1585-XIII din 27.02.1998, art. 4, 22 şi anexa nr. 2 a Legii „cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 cu modificările ulterioare, fondatorii de întreprinderi individuale, vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de până la data de 31 martie a anului de gestiune.

În același timp, art.17, 30 a Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 şi Regulamentul privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (în continuare AOAM) în sumă fixă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19.12.2018 prevede că evidența şi controlul corectitudinii calculării şi virării în termen la contul CNAM a primelor de AOAM şi penalităților aferente, precum şi identificarea a persoanelor neasigurate obligate să se asigure în mod individual se efectuează de către agențiile teritoriale ale CNAM.

În temeiul celor expuse şi în urma efectuării unui control privind achitarea primelor AOAM în sumă fixă în valoare absolută, conform bazei de date şi actelor contabile ale AT Sud a CNAM, s-a constatat că cet. Petrov Victor Nicolai nu a achitat prima de AOAM pentru anul 2023, până la data de 30.11.2023 a anului de gestiune.

În conformitate cu prevederile art. 17 alin (4) din Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală şi a penalităților aferente acestora este de 3 ani.

Conform prevederilor art. 4 a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2023 nr. 358 din 22.12.2022 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă pentru categoriile de plătitori prevăzute de Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 se stabilește în mărime de 12 636 lei.

Potrivit art. 30 alin (1) din Legea nr, 1593-XV din 26 decembrie 2002, penalitatea de întârziere pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, percepută de la plătitori, se stabilește în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere a 2 plății şi se transferă pe conturile CNAM. La data de 30.11.2023 penalitatea pentru întârziere pentru anul 2023 constituie 3 083,18 lei.

Notificarea cu nr. 03-42-467 din 4/27/2023 a fost expediată prin intermediul întreprinderii de Stat „Poşta Moldovei" cu aviz de livrare recomandate la adresa debitorului – mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare 29 ap.(of.) 57 pentru înștiințarea debitorul despre achitarea datoriei pentru fiecare an de gestiune.

În aceste circumstanțe, creditorul consideră că a epuizat calea extrajudiciară de soluționare a litigiului pentru încasarea datoriei pentru anul 2023, care la data de 30.11.2023 constituie 15719,18 lei. Conform Legii cu privire la taxa de stat nr.1216 din 03.12.1992, Compania Națională de Asigurări în Medicină şi agențiile ei teritoriale este scutită de plata taxei de stat în instanțele judecătorești.

Cauza a fost soluționată în procedura cererilor cu valoare redusă, cu respectarea dispozițiilor art. 276^3 alin. (3) Cod de procedură civilă.

Prin Încheierea judecătoriei Cahul, sediul Central din 30 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată a fost primită în procedură și dispusă examinarea în conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă ca cerere cu valoare redusă, fiind explicate părților drepturile și obligațiile în acest sens, modalitatea de examinare a cererii, data depunerii referinței și data examinării cererii de chemare în judecată, unipersonal la data de 15 ianuarie 2024. /f.d.17/

În adresa pârâtului, prin intermediul oficiului poştal, a fost expediată copia Încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 30 noiembrie 2023, copia cererii de chemare în judecată şi anexe. Corespondența fiind returnată cu mențiunea factorului poștal „nereclamant". /f.d.19/

Articolul 22 din Cod civil prevede,

(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(2) Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă.

(3) Notificarea produce efecte din momentul cînd ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întîrziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

a) cînd este predată destinatarului;

b) cînd este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;

c) în cazul unei notificări transmise prin poştă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, cînd poate fi accesată de către destinatar; sau

d) cînd este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc şi într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întîrziere.

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întîi.

Articolul 38 din Cod civil prevede,

(1) Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta îşi are reşedința obişnuită. Se consideră că persoana îşi păstrează domiciliul atît timp cît nu şi-a stabilit un altul.

(4) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decît atunci cînd cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reşedința obişnuită. Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

Articolul 39 din Cod civil prevede:

(1) Pînă la proba contrară, domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la locul menţionat ca atare în buletinul de identitate sau, după caz, în alt act de identitate prevăzut de lege.

(2) În lipsa acestor menţiuni ori atunci cînd acestea nu corespund realităţii, stabilirea sau schimbarea domiciliului ori a reşedinţei temporare nu va putea fi opusă altor persoane.

(3) Dispoziţiile alin.(2) nu se aplică în cazul în care domiciliul sau reşedinţa temporară a fost cunoscută prin alte mijloace de cel căruia i se opune.

Articolul 42 din Cod civil prevede,

(1) Partea unui act juridic poate să-şi aleagă un domiciliu în vederea exercitării drepturilor sau a executării obligațiilor născute din acel act.

(2) Alegerea domiciliului nu se prezumă, ci trebuie făcută în scris sub sancțiunea nulității.

Reieșind din normele citate și a faptului că pârâtul Petrov Victor are domiciliul înregistrat în mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare 29, ap. 57, judecătorul a dispus examinarea cererii de chemare în judecată.

Judecătorul studiind materialele dosarului, apreciind materialul probatoriu, ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Compania de Asigurări în Medicină împotriva lui Petrov Victor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea de întârziere, din următoarele considerente.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. În cazul dat legea astfel nu dispune.*

Articolul 130 alin.(1) din Codul de procedură civilă statuează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.*

În speță, judecătorul a constatat că la 30 noiembrie 2023, Compania de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petrov Victor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în mărime de 12 636 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 3083,18 lei, în total suma de 15719,18 lei.

Judecătorul notează că asigurarea obligatorie de asistență medicală are caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova, iar pentru obținerea statutului de persoană asigurată nu se semnează contract de asigurare şi nu se negociază condițiile de asigurare, persoana devenind asigurată prin efectul legii la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare.

Totodată, asigurarea obligatorie de asistență medicală impune un raport administrativ între asigurător, Compania Națională de Asigurări în Medicină şi asigurat, plătitorul primei de asigurare unde obligația plătitorului este prevăzută expres de lege.

Conform art. 1 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, *asigurarea obligatorie de asistenţă medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecţie financiară a populaţiei în domeniul ocrotirii sănătăţii prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare,a unor fonduri băneşti destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune). Sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală oferă cetățenilor Republicii Moldova posibilităţi egale în obţinerea asistenţei medicale oportune şi calitative.*

Art. 4 alin.(2), (3) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, *asiguratul este persoana fizică obligată prin lege să-şi asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi sau persoana juridică obligată prin lege să asigure riscul de îmbolnăvire al altor categorii de persoane a căror asigurare este de competența sa, cu excepția persoanelor angajate. Asigurat pentru persoanele angajate (salariaţi) este însăşi persoana angajată, inclusiv persoana fizică, alta decât cea angajată prin contract individual de muncă.*

În corespundere cu art. 7 al Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, *primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru categoriile de persoane prevăzute în anexa nr.2 se calculează în valoare absolută, conform art. 17 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală.*

Potrivit pct. 1 lit.b) din Anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, *categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual*, *persoanele fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se includ în una din următoarele categorii: fondatorii de întreprinderi individuale.*

Respectiv obligaţia achitării primei de asigurare rezultă din principiul obligativității, prevăzut de art. 5 alin.(1) lit.d) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, nr.1585-XIII din 27.02.1998, cu modificările şi completările ulterioare, iar neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu şi-a onorat obligaţia, situație care în speță se atestă.

Potrivit informației prezentate, Petrov Victor este administratorul Întreprinderii Individuale „Ghiugo-Petrov" cod fiscal ***** și are statut activ. /f.d. 9/

În conformitate cu art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, *persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în termen de pînă la data de 31 martie a anului de gestiune.*

Astfel, judecătorul reiterează că în conformitate cu Calculul privind datoria pentru neachitarea primelor AOAM în termenul prevăzut de legislație pentru anul 2023, Petrov Victor, nu şi-a onorat corespunzător obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 12 636 lei în termenul stabilit, acumulând o datorie, pe care urmează să o încaseze integral.

În contextul pretențiilor înaintate, judecătorul reține că potrivit prevederilor alin.(1) art. 30 din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002 neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Iar conform prevederilor art.17 alin.(4) din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, *termenul de prescripţie extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a penalităţilor aferente acestora este de 3 ani*.

Deci, pentru neonorarea obligației, legea prevede aplicarea şi încasarea penalităților, care se calculează în conformitate cu art.30 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie, conform căruia neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

În consecință, judecătorul va admite argumentele reclamantului privind temeinicia încasării primei de asigurare și majorării de întârziere pentru anul 2023, or în cazul existenței obligației de plată, neachitarea acesteia la scadență, fapt care se constată din materialele cauzei, fiind cert că Petrov Victor nu a executat obligația sa, motiv din care se impune prin lege a fi adjudecată datoria solicitată de reclamantă, în conformitate cu normele legale în vigoare.

În temeiul art. 94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Reieșind din prevederile art. 98 alin.(1) Cod de procedură civilă *Cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat,* ***de a căror plată***

reclamantul a fost scutit*, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune, dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Luând în considerație normele sus citate judecătorul ajunge la concluzia că urmează a încasa de la debitorul Petrov Victor în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 678,73 lei, de la care reclamantul a fost scutit prin lege.

În conformitate cu art. 276^2- 276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Casa Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud către Petrov Victor privind încasarea sumei.

Se încasează de la Petrov Victor în beneficiul Casei Naționale de Asigurări în Medicină sumei în cuantum de 15719,18 lei (cincisprezece mii șapte sute nouăsprezece lei 18 bani).

Se încasează de la Petrov Victor în beneficiul statului suma în cuantum de 678.73 lei (șase sute șaptezeci și opt lei 73 bani) cu titlu de taxa de stat.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Cahul în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

Judecătorul **Buşuleac Mihail**